

Utlåtande 2017:156 RI (Dnr 106-985/2016)

Tillgängliga konferenslokaler

Motion (2016:69) av Patrik Silverudd (L)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:69) av Patrik Silverudd (L) om tillgängliga lokaler anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Patrik Silverudd (L) framhåller i en motion till kommunfullmäktige att staden i "Vision 2040 – Ett Stockholm för alla" tydliggör målsättningen om att alla stockholmare år 2040 kan ta del av stadens utbud där byggnader, offentliga miljöer såväl som kollektivtrafik är tillgänglig på lika villkor. Alla medborgares lika möjlighet att ta del stadens verksamheter såväl som att inneha förtroendeuppdrag beskrivs av motionären som fundamentala för att säkerställa att stadens höga ambitioner gällande demokrati och mänskliga rättigheter efterlevs. Motionären anser därför att de mötes- och konferenslokaler som staden använder sig av bör vara fullt tillgängliga.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och DHR Stockholm.

Stadsledningskontoret delar motionärens ambition om att staden ska använda sig av mötes- och konferenslokaler som är fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning men anser att staden redan arbetar för att tillgängliggöra stadens egna lokaler.

Fastighetsnämnden ställer sig positiv till motionens förslag om att det bör vara en målsättning för varje förvaltning i staden.

Socialnämnden anser att utgångspunkten måste vara att de lokaler som staden använder för möten och evenemang ska vara tillgängliga för alla stockholmare oavsett funktionsförmåga.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att det offentliga rummet ska vara tillgängligt för alla, både medborgare och medarbetare med olika funktionsnedsättningar. Fysisk tillgänglighet för personer som använder rullstol och rollator och tillgång till hörselslingor för personer med hörselnedsättning ska vara ett krav.

Skärholmens stadsdelsnämnd instämmer i motionärens synpunkter och understryker att nämnden tar tillgängligheten i konferenslokalerna på stort allvar.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att denna motion stämmer väl överens med Vision 2040 som anger att alla stockholmare kan ta del av stadens utbud oavsett funktionsförmåga.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor instämmer med motionären om att staden enbart ska använda lokaler som är fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

DHR Stockholm ställer sig bakom motionskrivarens förslag och anser att detta redan borde finnas i stadens upphandlingsdirektiv.

Mina synpunkter

Som motionären framhåller är vår vision att Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla invånare. I vår stad ska alla ha möjlighet att delta i samhället på lika villkor. Vi är inte där än. Ett fortsatt arbete tillsammans med andra aktörer som myndigheter, civila samhället och näringslivet krävs för att visionen ska bli verklighet.

Motionen fokuserar på att tillgängliga mötes- och konferenslokaler ska användas när staden ordnar möten och evenemang. Det är en intention som jag delar och ett arbete pågår sedan tidigare för att tillgängliggöra stadens befintliga lokaler. Fastighetsnämnden som förvaltar många publika lokaler gör ständigt åtgärder för att förbättra tillgängligheten. Det handlar om att bygga bort enkelt avhjälpna hinder, vid ombyggnation göra omfattande tillgänglighetsåtgärder och när det gäller byggnader med kulturhistoriska värden arbeta med att förändringar kan göras trots att det kan ta längre tid att säkerställa tillgängligheten. Utöver att tillgängliggöra stadens egna lokaler kan krav i upphandlingar ställas på tillgänglighet i de lokaler som externa aktörer tillhandahåller.

Under år 2016 togs det fram en lathund för självskattning av stadens lokalers tillgänglighet. Syftet är att både personal och besökare genom tjänsten ”Jämför service” ska finna information om tillgängligheten i de lokaler som staden förvaltar. Sedan tidigare finns det uppdrag till nämnder och styrelser att säkerställa att information om tillgängliga lokaler inom deras områden och verksamheter finns tillhanda för civilsamhället via stadens centrala bokningsfunktion. Staden behöver ständigt informera och påminna de som ordnar möten, konferenser och evenemang om att använda sig av tillgängliga lokaler utifrån de behov som deltagarna har.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2016:69) om tillgängliga konferenslokaler av Patrik Silverudd (L)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:69) av Patrik Silverudd (L) om tillgängliga konferenslokaler bifalls.
2. Därutöver anfördes följande.

Det finns en bred politisk samsyn kring vikten av tillgänglighet. Enligt Vision 2040 ska Stockholm vara världens mest tillgängliga huvudstad. Detta kräver, bland mycket annat, att de lokaler staden använder sig av vid möten och konferenser är tillgängliga för alla stockholmare. Tyvärr har vi sett att målsättningen om att vara världens mest tillgängliga huvudstad ofta stannar vid just en målsättning. Bristande tillgänglighet är

inte ett lyxproblem utan ett demokratiproblem. Det finns exempelvis stockholmare som inte har kunnat fullgöra sina politiska uppdrag eftersom de lokaler som deras egen kommun använt för möten inte varit tillgängliga.

Bristande tillgänglighet är inte något som ska kommuniceras på förhand, utan det är något som ska undvikas genom att lokaler som inte är tillgängliga helt enkelt inte används. Vi vill förtydliga att motionen inte enbart rör stadens egna lokaler, utan även externa lokaler som används av staden vid olika tillfällen. Det måste till tydligare riktlinjer och mer inarbetade rutiner så att de medarbetare i staden som ansvarar för att boka lokaler för möten rutinmässigt stämmer av lokalernas tillgänglighet innan bokning.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:69) av Patrik Silverudd (L) om tillgängliga lokaler anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Lotta Edholm (L) med hänvisning till Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Patrik Silverudd (L) framhåller i en motion till kommunfullmäktige att staden i ”Vision 2040 – Ett Stockholm för alla” tydliggör målsättningen om att alla stockholmare år 2040 kan ta del av stadens utbud där byggnader, offentliga miljöer såväl som kollektivtrafik är tillgänglig på lika villkor. Alla medborgares lika möjlighet att ta del stadens verksamheter såväl som att inneha förtroendeuppdrag beskrivs av motionären som fundamentala för att säkerställa att stadens höga ambitioner gällande demokrati och mänskliga rättigheter efterlevs. Motionären anser därför att de mötes- och konferenslokaler som staden använder sig av bör vara fullt tillgängliga.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att Stockholms stad enbart ska använda sig av konferenslokaler som är fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och DHR Stockholm.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

”Vision 2040 – Ett Stockholm för alla” klargör att staden ska arbeta för att Stockholm ska vara en stad tillgänglig för alla där stockholmarna har jämlika levnadsvillkor oavsett funktionsförmåga. Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning tydliggör målsättningen om att alla människor ska ha möjlighet att delta i samhället på lika villkor och att tillgänglighetsarbetet berör alla nämnder och bolagsstyrelser verksamheter. I stadens budget för 2017 med inriktning för 2018 och 2019 framgår att fler personer med funktionsnedsättning ska erbjudas anställning i staden vilket medför ett ökat arbetsgivaransvar för att tillhandahålla fullt tillgängliga lokaler där stadens personal, oavsett funktionsförmåga, kan utöva sina arbetsuppgifter, exempelvis att anordna eller

besöka en av stadens konferenser. Från och med den 1 januari 2017 har arbetsgivares skyldighet att aktivt förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter utvidgats till att omfatta samtliga diskrimineringsgrunder enligt diskrimineringslagen (2008:567). Detta ställer ökade krav på arbetsgivare att säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan delta i arbetslivet på jämlika villkor. Därtill utgör bristande tillgänglighet en egen diskrimineringsgrund för arbetsgivare med tio eller fler anställda.

Stadsledningskontoret delar motionärens ambition om att staden ska använda sig av mötes- och konferenslokaler som är fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning men anser att staden redan arbetar för att tillgängliggöra stadens egna lokaler. Staden kan även ställa krav på tillgängligheten hos de lokaler som tillhandahålls av externa aktörer men detta bör ske genom befintlig upphandlingspraxis.

I de mötes- och konferenslokaler som förvaltas av staden sker ett kontinuerligt arbete för att lokalerna ska bli mer tillgängliga för besökare. För att underlätta för stadens verksamheter utarbetades under 2016 en lathund för självskattning av lokalernas tillgänglighet. Genom tjänsten ”Jämför service” på stadens hemsida har staden även möjlighet att informera såväl personal som besökare om tillgängligheten i de lokaler som förvaltas av staden.

I stadens program för upphandling och inköp anges att ”Staden ska i arbetet med upphandling även beakta mål för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning”. Under upphandlingen av gällande ramavtal för bokningstjänst av konferensanläggningar beaktades de grundläggande principer för tillgänglighet som anges i ”Stockholm – en stad för alla, program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011–2016”. Konferenser kan även avropas från stadens resebyråavtal och delen grupp och konferens. I resebyråavtalet finns inga krav på tillgänglighet vid bokning av konferensanläggningar och det är därmed varje avropares ansvar att avgöra de närmare förutsättningarna och kraven för konferensen och anläggningen.

Riksdagen har beslutat om en ny lag (2016:1145) om offentlig upphandling som skärper tillgänglighetskravet genom att följande lagrum gäller från och med den 1 januari 2017: ”När det som anskaffas ska användas av fysiska personer ska de tekniska specifikationerna bestämmas med beaktande av samtliga användares behov, däribland tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.” (9 kap. 2§). Stadsledningskontoret bedömer därför att anvisningarna för stadens program för upphandling och inköp kan vara i behov av en revidering för att säkerställa att tillgänglighetsaspekten beaktas inom stadens upphandlingar.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 december 2016 att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Richard Bengtsson m.fl. (alla L), *bilaga 1*.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Frågeställningen besvaras av kontoret ur två perspektiv, som fastighetsförvaltare och som verksamhetsutövare gentemot medarbetare, medborgare och besökare i staden.

Kontoret förvaltar många publika lokaler för möten av olika slag. Det finns en Strategi för fastighetskontorets tillgänglighetsarbete, dnr 1.1.2-072/2011, beslutad i fastighetsnämnden 2011. Arbete pågår efter denna strategi. I publika lokaler sker ständigt justeringar och förbättringar av tillgänglighet efter verksamheters behov. Mer omfattande tillgänglighetsåtgärder planeras och görs vid ombyggnationer. En del byggnader har kulturhistoriska värden vilket gör att hänsyn måste tas och olika förslag måste utredas, vilket kan ta tid. Att öka tillgängligheten i lokaler ställer även krav på säkerhet vid krissituationer vilket innebär att även frångängligheten måste öka. Till exempel, en hiss som bereder möjlighet för rörelsehindrade att nå vissa lokaler innebär att vid brand ska dessa personer snabbt och enkelt kunna ta sig till brandskyddad zon. Kostnaden för anpassningarna och ombyggnationerna debiteras sedan hyresgästerna genom hyreshöjningar. Det är viktigt och angeläget att genomföra tillgänglighetsarbeten samtidigt som vi är medvetna om att de också kostar staden.

Som verksamhetsutövare är det viktigt, precis som hävdas i motionen, att kontoret har fokus på tillgänglighet när konferenser och olika typer av möten anordnas. Kontoret har till exempel informationsträffar angående större byggprojekt. Mötesplatserna för dessa ändamål har inte alltid uppfyllt tillgänglighetskraven, varför kontoret ser en potential att förbättra medvetenheten vid planering av sådana arrangemang.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 december 2016 följande.

Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Frida Johansson Metso m.fl. (alla L), *bilaga 1*.
Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

I förslaget till Vision 2040, liksom i stadens budget för 2016 slås det fast att alla stockholmare ska kunna ta del av stadens utbud, oavsett funktionsförmåga. Offentliga miljöer ska vara tillgängliga för alla. Stadens styrdokument "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning" anger bland annat att alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö.

Förvaltningen anser att utgångspunkten måste vara att de lokaler som staden använder för möten och evenemang ska vara tillgängliga för alla stockholmare oavsett funktionsförmåga. Det finns flera former av varierande funktionsförmågor som behöver beaktas när det gäller bokning av lokaler, inte endast rörelseförmåga. Stöd och vägledning i hur arbetet med den fysiska tillgängligheten ska bedrivas i staden, bland annat för publika lokaler, finns i handboken "Stockholm – en stad för alla. Handbok i utformning av en tillgänglig och användbar miljö". Förvaltningen ser det även som centralt att information om tillgängligheten i stadens lokaler kommuniceras ut till stockholmarna på ett tydligt och lättillgängligt sätt.

Under stadsledningskontorets ledning har en gemensam modell tagits fram för hur tillgängligheten i stadens lokaler ska kommuniceras. Målsättningen med modellen är att den ska förbättra kommunikationen om tillgänglighet för de lokaler där staden bedriver eller finansierar verksamhet. En arbetsgrupp med representanter från stadens förvaltningar med flest publika lokaler har arbetat med frågan tillsammans med funktionshinderombudsmannen och en representant för kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor.

Modellen bygger på att tillgängligheten i stadens lokaler presenteras med 9 olika ikoner för följande områden:

1. Hörselteknisk utrustning
2. Tydlig skyltning
3. Bemannad reception
4. Parkeringsplats för personer med nedsatt rörelseförmåga
5. Toalett tillgänglig för personer som använder eldriven rullstol
6. Tillgänglig entré
7. Tillgänglig hiss
8. Ledarhund välkommen
9. Kontrastmarkeringar

Modellen används nu för att informera om tillgängligheten i de lokaler som används i stadens olika verksamheter i funktionen "Jämför service" på stadens webbplats. Socialförvaltningen anser att modellen även bör kunna användas för att

kommunicera lokalernas tillgänglighet för de evenemang och möten som staden bjuder in till.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2016 att tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen stödjer förslaget för ett beslut om tillgängliga konferenslokaler. Motionären belyser en brist i Stockholms stads tillgänglighetsarbete. Det offentliga rummet ska vara tillgängligt för alla, både medborgare och medarbetare med olika funktionsnedsättningar. Fysisk tillgänglighet för personer som använder rullstol och rollator och tillgång till hörselslingor för personer med hörselnedsättning ska vara ett krav. Varmvitt ljus i alla lokaler underlättar för personer med epilepsi att delta i samhällslivet. Dessa aspekter mot-svarar en del av behoven gällande fysisk tillgänglighet för många personer i målgruppen. Stockholms stad ska använda tillgängliga konferenslokaler. Tillgängligheten omfattar även tillgänglig entré, närhet till toaletter och handikapptoaletter som är måttanpassade för permobil.

Förvaltningen ser svårigheter med ett beslut om krav på fullt tillgängliga konferenslokaler. Gruppen personer med funktionsnedsättning är inte homogen utan omfattar personer med olika behov utifrån sina svårigheter. För personer med t.ex. perceptionsstörningar som kan ha svårt med ljud, ljus, mönster och dofter är behoven mer individuella. Ett krav på att alla konferenslokaler som används av Stockholms stad alltid ska ha full tillgänglighet för alla bedöms orimligt. Kravet på tillgänglighet i konferenslokaler som används ska kunna anpassas efter gruppens behov när deltagarna är kända.

Stockholms stads egna konferenslokaler ska ha så hög tillgänglighet som möjligt. De konferenslokaler som inte fyller tillgänglighetskraven föreslås anpassas, avyttras eller användas för verksamhet där bristande tillgänglighet inte är ett hinder. Vid planering av nya lokaler eller större förändringar bör funktionshindersrepresentanter finnas med redan i planeringen. De som ansvarar för bokning av externa konferenslokaler föreslås få kompetens-utveckling i olika funktionsnedsättningar och vilka krav det ställer vid val av lokaler.

Kompletterande förslag för ökad tillgänglighet är att utveckla möjligheten att delta i konferenser, möten och samtal på digital väg, t.ex. via skype, videokonferens, livesändningar. För synskadade bör behov av stöd för att hitta kunna erbjudas vid förfrågan.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2016 att godkänna förvaltningens remissvar.

Reservation anfördes av Jan Jönsson m.fl. (alla L), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Skärholmens stadsdelsnämnd instämmer i motionärens synpunkter och understrycker att nämnden tar tillgängligheten i konferenslokaler på stort allvar.

Skärholmens stadsdelsnämnd har flest andel personer med funktionsnedsättning i staden per 1000 invånare. Det är viktigt att dessa personer har full tillgänglighet för nämndens verksamhet och konferenslokaler. I förvaltningens lokaler på Bodholmsplan där bl. a nämndsammanträden äger rum, är det fullt tillgängligt för personer som sitter i rullstol eller har andra förutsättningar. Även förvaltningshusets medborgarkontor är fullt tillgänglig. Nämnden planerar utbildningar, temakvällar, sammanträden och andra dialoger med invånarna endast i lokaler som är fullt tillgängliga oavsett förutsättning.

I de fallen nämnden hyr ut sina lokaler informeras alltid den som hyr om lokalens planering och möjligheter.

Nämnden har dessutom arbetat kontinuerligt med att göra stadsdelen mer tillgänglig genom att kontinuerligt söka investeringsmedel för tillgänglighetsinvesteringar. Under 2017 har stadsdelen tilldelats ytterligare medel vilka kommer nyttjas fullt ut.

Stadsdelsförvaltningen föreslår därför att motion (2016:69) av Patrik Silverudd (L) om ”Tillgängliga konferenslokaler” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2016 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunfullmäktige som svar på remissen.

Till remissinstansen bifogas även synpunkter från funktionshinderrådet.

Reservation anfördes av Jan Bressler m.fl. (alla L), Johan Nilsson m.fl. (alla M) och Evy Johansson (C), *bilaga 1*.

Synpunkter från funktionshinderrådet den 8 december 2016

Rådet har tagit del av ärendet och betonar vikten av att hörselslingan på medborgarkontoret används.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 oktober 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen har en god tillgänglighet för medborgare och förtroendevalda. Stadsdelsförvaltningen anser att denna motion stämmer väl överens med Vision 2040 som anger att alla Stockholmare kan ta del av stadens utbud oavsett funktionsförmåga.

Älvsjö stadsdelsförvaltning använder sig i stor utsträckning av sitt medborgarkontor för möten, samtal och dialog mellan förtroendevalda politiker, medborgare och tjänstemän. Medborgarkontoret har nyligen fått en ny ljudanläggning och till denna kommer även en hörselslinga att installeras.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor beslutade vid sitt sammanträde den 6 februari 2017 följande.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor godkänner förslaget till remissvar.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor lämnar remissvaret till kommunstyrelsen som sitt yttrande.

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors yttrande daterat den 6 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Rådet instämmer med motionären om att staden enbart ska använda lokaler som är fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Det är viktigt att lokalerna är tillgängliga även för personer med dolda funktionsnedsättningar som t. ex. hörselnedsättning.

Hörselteknisk utrustning ska finnas i de lokaler som staden använder och ska alltid användas. Lokalerna ska också fungera för personer med kognitiva nedsättningar, där ljud- och ljusmiljön är mycket betydelsefull

Det kan behövas utbildning för att förstå vilka olika krav som människor med funktionsnedsättning behöver i miljön.

Myndigheten för delaktighet har checklistor för vad som krävs för att åstadkomma möten som håller hög nivå av tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, vilka kan vara bra att använda sig av. Dessa checklistor tar dock inte upp frångänglighet till lokaler. Ett område som också måste belysas och beaktas när man planerar sina möten.

DHR Stockholm

DHR Stockholm yttrande daterat december 2016 har i huvudsak följande lydelse.

DHR Stockholm ställer sig bakom motionsskrivarens förslag och anser att detta redan borde finnas i stadens upphandlingsdirektiv.

När det gäller upphandling och besiktning av faciliteter och lokaler som Stockholms stad gör, anser vi att DHR Stockholmsavdelningen skall medverka och utföra besiktning för att säkerställa god tillgänglighet.

En liknande motion skrevs av Roger Mogert (S) 2009:44 Dnr 326-2292/2009, som avslogs med hänvisning till att det skulle bli för komplicerat och att det var bra som det var då. Nu görs ett nytt försök av Patrik Silverudd (L) för att göra Stockholm till en demokratisk stad för alla, så därför så stödjer vi det.

Reservationer m.m.

Fastighetsnämnden

Reservation anfördes av Richard Bengtsson m.fl. (alla L) enligt följande.

Enligt Vision 2040 ska alla stockholmare kunna ta del av stadens utbud oavsett funktionsförmåga. Människor med funktionsnedsättning i alla åldrar ska vara fullt delaktiga i samhällslivet. Detta är krav som förpliktigar. Inte minst när det gäller den verksamhet som staden själv anordnar.

Ingen ska vara utestängd från det demokratiska deltagandet eller det offentliga samtalet. Alla stockholmare ska ha möjlighet att utöva politiska förtroendeuppdrag, och de konferenser, möten och samtal som staden anordnar ska vara tillgängliga för alla deltagare. Motionen om att staden enbart ska använda sig av tillgängliga konferenslokaler bör därför tillstyrkas.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Frida Johansson Metso (L) enligt följande.

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att i övrigt anföra följande.

Vi tackar förvaltningen för svaret på motionen och välkomnar att förvaltningen anser att utgångspunkten måste vara att de lokaler som staden använder för möten och evenemang ska vara tillgängliga för alla stockholmare oavsett funktionsförmåga.

Vi välkomnar också att man anser att det finns möjligheter att bättre kommunicera tillgängligheten hos lokaler för de möten som staden bjuder in till.

Tyvärr ser vi exempel på hur utgångspunkten, att lokaler ska vara tillgängliga, blir just en utgångspunkt: trots ambitionerna blir slutresultatet något annorlunda. Bristande tillgänglighet är inte något som ska kommuniceras på förhand, utan det är något som ska undvikas genom att lokaler som inte är tillgängliga helt enkelt inte används.

Bristande tillgänglighet är inte ett lyxproblem utan ett demokratiproblem. Det finns exempelvis stockholmare som inte har kunnat fullgöra sina politiska förtroendeuppdrag fullt ut eftersom de lokaler som deras egen kommun använt för möten inte har varit tillgängliga. Det måste till tydligare riktlinjer och mer inarbetade rutiner så att medarbetare i staden som ansvarar för att boka lokaler för möten rutinmässigt stämmer av lokalernas tillgänglighet innan bokning. Ett bifall till motionen sänder ett tydligt besked om frågans betydelse.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Jan Jönsson m.fl. (alla L) enligt följande.

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att i övrigt anföra följande:

Det finns en bred politisk samsyn kring vikten av tillgänglighet. Enligt den nu gällande Vision 2030 ska Stockholm vara världens mest tillgängliga huvudstad. Detta kräver naturligtvis, bland mycket annat, att de lokaler staden använder sig av vid möten och konferenser är tillgängliga för alla stockholmare.

Tyvärr har vi sett att målsättningen om att vara världens mest tillgängliga huvudstad alltför ofta stannar vid just en målsättning. Det finns exempelvis stockholmare som inte har kunnat fullgöra sina politiska förtroendeuppdrag fullt ut eftersom de lokaler som deras egen kommun använt får möten inte har varit tillgängliga. Det måste till tydligare riktlinjer och mer inarbetade rutiner så att medarbetare i staden som ansvarar får att boka

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Jan Bressler m.fl. (alla L), Johan Nilsson m.fl. (alla M) och Evy Johansson (C), enligt följande.

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att i övrigt anföra följande.

Det finns en bred politisk samsyn kring vikten av tillgänglighet. Enligt den nu gällande Vision 2030 ska Stockholm vara världens mest tillgängliga huvudstad. Detta kräver naturligtvis, bland mycket annat, att de lokaler staden använder sig av vid möten och konferenser är tillgängliga för alla stockholmare.

Tyvärr har vi sett att målsättningen om att vara världens mest tillgängliga huvudstad alltför ofta stannar vid just en målsättning. Det finns exempelvis stockholmare som inte har kunnat fullgöra sina politiska förtroendeuppdrag fullt ut eftersom de lokaler som deras egen kommun använt för möten inte har varit tillgängliga. Det måste till tydligare riktlinjer och mer inarbetade rutiner så att medarbetare i staden som ansvarar för att boka lokaler för möten rutinmässigt stämmer av lokalernas tillgänglighet innan bokning.

Ett bifall till motionen sänder ett tydligt besked om frågans betydelse. Bristande tillgänglighet är inte ett lyxproblem utan ett demokratiproblem.